

בבית המשפט העליון

דנ"א 2527/16

דנ"א 2583/16

לפני: כבוד הנשיאה מ' נאור

המבקשת בדנ"א 2527/16: פלונית

המבקשות בדנ"א 2583/16: 1. פלונית
2. פלונית
3. פלונית

נגד

המשיבים בדנ"א 2527/16: 1. עו"ד אורי דניאל
2. פלונית
3. פלונית
4. פלונית
5. פלונית

המשיבים בדנ"א 2583/16: 1. עו"ד אורי דניאל
2. פלונית
3. פלונית

בקשות לקיום דיון נוסף בפסק דינו של בית המשפט העליון
בע"א 7426/14, בע"א 7474/14 ובע"א 8119/14 שניתן ביום
14.3.2016 על ידי כבוד השופטים: ' עמית, א' שהם וד'
ברק-ארז

תגובת המשיב 1 בדנ"א 2527/16 מיום 15.5.2016

תגובת המשיבות 2-4 בדנ"א 2527/16 מיום 30.5.2016

תגובת המשיב 1 בדנ"א 2583/16 מיום 13.6.2016

תגובת המשיבה 3 בדנ"א 2583/16 מיום 28.6.2016

בשם המבקשת בדנ"א 2527/16: עו"ד רוני אלוני-סדובניק; עו"ד יצחק דוידוב

בשם המשיב 1 בדנ"א 2527/16
ובדנ"א 2583/16: עו"ד סיני אליאס; עו"ד אליק רובין

בשם המשיבות 4-2

בדנ"א 2527/16

והמבקשות בדנ"א 2583/16 : עו"ד עמוס ון-אמדן ; עו"ד שלומית הראל שוורץ

בשם המשיבה 3

בדנ"א 2583/16 :

עו"ד עידן פפר

החלטה

1. עסקינן במקרה בו מספר נשים הגישו תלונות במשטרה ותביעות אזרחיות כנגד אדם בטענה כי נאנסו. אותו אדם הגיש תביעה שכנגד לפיצויים מכוח חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: החוק). בית המשפט המחוזי מצא כי מדובר בתלונות שווא שהוגשו בכוונת זדון, וחייב את המתלוננות-התובעות בפיצויים לטובתו של הנילון-הנתבע. כל הצדדים ערערו על פסק דינו של בית המשפט קמא (ע"א 7426/14 ; ע"א 7474/14 ; ע"א 8119/14). בית משפט זה קיבל את ערעורי המתלוננות-התובעות בחלקן, אך באשר להיקף קבלתם התגלעה מחלוקת בין השופטים 'עמית ו-א' שהם לשופטת ד' ברק-ארז. על כך נסבות הבקשות לדיון נוסף שבפניי.

רקע

2. עובדות המקרה פורטו בהרחבה בפסק הדין מושא הבקשה לדיון נוסף ולפיכך הן יובאו כאן בקיצור נמרץ. הצדדים לערעורים היו חברים בקבוצה סגורה ללימודי פילוסופיה, שבראשה עמדה המערערת 3 בע"א 8119/14 (להלן: ר"ש). המערער בע"א 7474/14, עו"ד במקצועו (להלן: אורי), עזב את הקבוצה בשלב מסוים ומספר שנים לאחר מכן התגלע סכסוך בינו לבין ר"ש ובן-זוגה שהוביל בין היתר לפתיחת הליכים משפטיים. בתקופה זו הוגשו נגד אורי ארבע תלונות במשטרה בגין מספר מעשי אונס על ידי ארבע נשים שהיו חברות בקבוצה: המערערות 1-2 בע"א 8119/14 (להלן: ר' ו-1 ד'), המערערת שכנגד בע"א 7474/14 (להלן: ט'), והמערערת בע"א 7426/14 (להלן: מ') (להלן יחד: המתלוננות; ויחד עם ר"ש: המערערות). מעשי האונס המיוחסים לאורי בוצעו לטענת המתלוננות שנים קודם לכן. התלונות במשטרה נסגרו, אך ר', ד' ו-מ' נצמדו לגרסתן ונתנו לה ביטוי בערוצים נוספים: הגשת תביעות אזרחיות; פניה ללשכת עורכי הדין; והפגנות מול לשכת עורכי הדין וביתו של אורי. אורי הגיש תביעה שכנגד ובה טען כי כל הטענות שהועלו נגדו הן טענות כזב וכי הפרסומים הקשורים בטענות הללו מהווים לשון הרע שבגינה הוא זכאי לפיצוי. התביעה שכנגד שהגיש אורי הוגשה

לא רק נגד ר', ד' ו-מ' אלא גם נגד ר"ש מנהיגת הקבוצה, ונגד ט', אשר התלוננה אף היא נגד אורי אך לא הגישה נגדו תביעה.

3. בפסק דינו של בית המשפט המחוזי מיום 14.9.2014 נדחו תביעותיהן הנזיקיות של ר', ד' ו-מ'. בית המשפט קמא לא נתן אמון בגרסאותיהן, וקבע כי לא עלה בידן להוכיח את טענותיהן במאזן הסתברויות, מה גם שהתביעות התיישנו. יתרה מזאת, נקבע כי התלונות היו שקריות והוגשו בחוסר תום לב מובהק, תוך הוצאת לשון הרע, ולפיכך התקבלה התביעה שכנגד שהגיש אורי והמערעות חויבו בפיצויים לטובתו של אורי בסכום כולל של 1,300,000 ש"ח.

פסק הדין מושא הבקשה

4. כאמור, כל הצדדים ערערו לבית משפט זה על פסק דינו של בית המשפט קמא. הערעורים שהוגשו על ידי המערעות התקבלו בחלקם, אך באשר להיקף קבלתם התגלעה מחלוקת בין השופטים י' עמית ו-א' שהם בדעת הרוב לשופטת ד' ברק-ארז בדעת המיעוט. הערעור שהגיש אורי ואשר התמקד בטענה ספציפית לפיה היה מקום לחייב את המערעות גם בפיצויים עונשיים, נדחה פה אחד.

5. בפתח פסק דינו, קבע השופט י' עמית כי חלקים מסוימים בפסק הדין של בית המשפט קמא אינם עולים בקנה אחד עם ההלכות שנפסקו בבית משפט זה בכל הנוגע לבחינת מהימנותם של מתלוננים בעבירות מין. חרף זאת, לדידו קביעת בית המשפט קמא ש-מ', ר' וד' לא הוכיחו את רכיבי תביעתן נגד אורי במידת הצורך ואינן זכאיות לפיצוי, כמו גם קביעתו שאין לפסוק פיצויים עונשיים לטובת אורי – הינן קביעות יציבות ומבוססות. לפיכך, השאלות העיקריות שנותרו לדעת השופט י' עמית ראויות לליבון הן: האם אורי הצליח להוכיח את התביעה שכנגד במידה מספקת והאם יש מקום להתערבות בגובה הפיצוי שנפסק לטובתו.

6. במענה לשאלות אלו הכריע השופט י' עמית כי יש לקבל את התביעה שכנגד שהגיש אורי שכן הוכח במידה מספקת של ודאות, ומעל לרף הנדרש בהליך האזרחי, כי מדובר במקרה דנן בעלילת שווא מצד המערעות. מסקנה זו מבוססת לדידו באופן מוצק על מספר נדבכים ראיתיים מצטברים, וביניהם: חוסר מהימנות בסיסי ו"שיהוי" קיצוני של שנים ארוכות בהגשת התלונות והתביעות מצד המערעות; סתירות מהותיות בגרסתן; גרסאות מתפתחות והתנהגויות תמוהות מצדן; מניע זדוני גלוי לעין; חשיפת תכנית שגובשה במשרדו של יועץ תקשורת ושנועדה לגרום לאורי "להפסיד במשפטים"

ולאלץ אותו "להפסיק להטריד" את חברי הקבוצה. השופט י' עמית הבהיר כי הגיע למסקנתו זו גם לאחר שבחן את עדויות המתלוננות וגרסתן בהתאם לאמות המידה המיוחדות שעוצבו בפסיקה לבחינת מהימנותם של מתלוננים ומתלוננות בעבירות מין.

7. בהמשך לקביעתו כי אורי הוכיח את התביעה שכנגד, נדרש השופט י' עמית לשאלת חיוב המערערות בפיצויים לטובת אורי וביעורם. השופט י' עמית פסק כי הגשת התלוננות נגד אורי במשטרה ובלשכת עורכי הדין וההשתתפות בהפגנות עולים כדי פרסום לשון הרע לפי סעיפים 1-2 לחוק. עוד פסק השופט י' עמית כי הן הגנת אמת הפרסום (סעיף 14 לחוק) והן הגנת תום הלב (סעיף 15 לחוק) איננה עומדת למערערות היות שהוכח באופן פוזיטיבי כי גרסאותיהן היו חסרות יסוד והן היו מודעות לכך. בהתאם, הוא הכריע כי בנסיבותיו של המקרה הנוכחי אין מנוס מלחייב את המערערות בפיצוי לפי חוק איסור לשון הרע. אולם, הוא קבע כי יש להתערב בשיעור הפיצויים שנקבעו לטובת אורי בפסק הדין קמא ולהפחיתם. לשיטתו, נקודת המוצא לקביעת גובה הפיצוי הינה שמדובר בפרסום לשון הרע שתוכנו הוא ברמת חומרה גבוהה ביותר, מתוך כוונת זדון, ובאופן שפגע קשות בשמו הטוב של אורי. דא עקא, ששיקולי מדיניות, ובעיקר החשש מפני "אפקט מצנן" להגשת תלונות על עבירות מין, "מושכים" לשיטת השופט י' עמית לכך שבית המשפט לא ימצה בקביעת גובה הפיצוי את הסכום שהיה פוסק במצב הדברים הרגיל במסלול הפסיקתי. בין היתר נוכח שיקולים אלו, הפחית השופט י' עמית את סכום הפיצוי שנפסק לזכות אורי בבית המשפט קמא, לכדי סכום כולל של 550,000 ש"ח.

השופט א' שהם הצטרף לעמדתו של השופט י' עמית, הן במישור האחריות והן במישור קביעת הנזק ושיעור הפיצויים.

8. השופטת ד' ברק-ארז הסכימה עם דעת הרוב כי יש לדחות את הערעורים שהגישו המתלוננות על דחיית תביעותיהן, וזאת מן הטעם של התיישנות התביעות שהגישו. לשיטתה לכאורה ניתן היה לעצור בכך את הדיון. אולם, היות שהתביעה שכנגד שהגיש אורי התבססה על הטענה שהתלוננות היו תלונות כזב שמטרתן הייתה לפגוע בו ולגרום לו נזק, פסקה השופטת ד' ברק-ארז כי אין מנוס מלבחון לגופן את קביעותיו של בית המשפט המחוזי באשר למהימנות גרסאותיהן של המתלוננות. דא עקא, שלשיטתה הליקויים בהערכת מהימנותם של העדים על ידי בית המשפט קמא הינם יסודיים באופן שערכאת הערעור לא יכולה לסמוך ידה על חלק נכבד ומשמעותי מקביעותיו של בית המשפט קמא, "גם בניקוי החלקים הבעייתיים" (פסקה 3 לפסק

דינה). בהתאם, הכריעה השופטת ד' ברק-ארז כי יש לקבל חלק משמעותי מערעורן של המערערות, לא משום שגרסאותיהן משכנעות יותר, אלא משום שלא ניתן לקבוע לצד מי עומדת האמת, שכן לשם כך נדרשת שמיעה חוזרת של העדויות והתרשמות ישירה מהעדים.

9. על יסוד מסקנתה שלא ניתן לקבוע שהוכח שהמתלוננות שיקרו, פסקה השופטת ד' ברק-ארז כי בכל הנוגע להגשת התלוננות למשטרה וללשכת עורכי הדין, המבנה של ההגנה הקבועה בסעיף 15(8) לחוק בצירוף סעיף 16(א) לו מקנה למתלוננות חזקת תום לב. מנגד, היא קבעה שניתן לחייב בפיצוי בגין פרסום לשון הרע את ד' ו-מ' שהשתתפו בהפגנות שכן במקרה מעין זה לא עומדת להן הגנה מכוח החוק, וכן פסקה שיש לחייב את ר"ש שעמדה מאחורי תכנון ההפגנות מכוח סעיף 12 לפקודת הנזיקין, שעניינו באחריות מסייע או משדל. בהתאם, הכריעה השופטת ד' ברק-ארז כי על הפיצוי שייפסק לטובת אורי להיות נמוך יותר מזה שפסקה דעת הרוב, שכן דעת הרוב חייבה את המערערות גם בגין התלוננות שהוגשו למשטרה וללשכת עורכי הדין.

10. מ' לא השלימה עם תוצאת הערעור והגישה בקשה לדיון נוסף. בד בבד, הגישו גם ר', ד' ו-ר"ש, בקשות מטעמן לדיון נוסף.

בקשתה של מ' לדיון נוסף (דנ"א 2572/16)

11. לגישתה של מ' יש להורות על קיום דיון נוסף שיתמקד בשלוש סוגיות שהתעוררו בפסק הדין מושא הבקשה. הסוגיה הראשונה הינה "המהלך של דעת הרוב לרפא ולתקן קביעות מהימנות והערכת עדים שנעשו על ידי הערכאה הדיונית, לצורך הותרת המסקנות הסופיות על כנף" (פסקה 20 לבקשה). לטענת מ', מקום בו קביעות הערכאה הדיונית היו כה שגויות, ישנו כשל לוגי בניסיון ערכאת הערעור לתקן שגיאות אלו, ומהלך זה הינו בגדר הלכה מוקשית המצדיקה קיום נוסף. הסוגיה השנייה הינה קביעת ממצאי עובדה פוגעניים בפסק הדין ביחס לעורכת הדין רוני סדובניק-אלוני (להלן: עו"ד סדובניק), שייצגה חלק מהמתלוננות בפרשה, וזאת מבלי שהייתה צד להליך ומבלי שניתן לה יומה להציג את גרסתה בבית המשפט. בהתאם, לגישתה של מ', יש לקיים דיון נוסף בשאלה המשפטית כיצד ניתן לערער על פסק דינו של בית המשפט העליון כאשר נטען לפגיעה אגבית בצד שלישי במסגרת פסק הדין בערעור. הסוגיה השלישית הינה שאלת תחולתה של ההגנה לפי סעיף 15(8) לחוק איסור לשון הרע בצירוף סעיף 16(א) לחוק, מקום בו מוגשת תלונה על אונס למשטרה כאשר המתלונן מאמין בה בתום ליבו. מ' סבורה כי דעת הרוב פסקה הלכה חדשה שיש בה כדי להיטיב

עם התובע בתביעת לשון הרע ומסירה ממנו את הנטל המוטל עליו מכוח סעיף 16(ב) לחוק להוכיח את העדר הגנת תום הלב אצל הנתבע.

תגובת אורי לבקשתה של מ' לדיון נוסף

12. לטענת אורי, לא מתקיימים במקרה דנן התנאים החריגים לקיומו של דיון נוסף ובקשתה של מ' מהווה למעשה ניסיון לערער על פסק דינו של בית המשפט העליון שניתן במותב של שלושה. הבקשה מבטאת לשיטתו גם רצון לקיים בירור עובדתי חדש הנסמך על העלאת טענות עובדתיות חדשות, הגם שהליך הדיון הנוסף אינו האכסניה המתאימה לכך. לצד זאת, אורי אף דוחה לגופן את מכלול טענותיה של מ'.

תגובת המשיבות 2-5 (ר', ר"ש, ד' ו-ט' בהתאמה) לבקשתה של מ' לדיון נוסף

13. ט' ביקשה להשאיר את ההחלטה בדבר קיומו של דיון נוסף ביחס לשתי הבקשות לשיקול דעת בית המשפט. ר', ר"ש ו-ד' (להלן: המשיבות 2-4) הגישו אף הן בקשה לדיון נוסף (דנ"א 2583/16) והן סבורות כי יש לדון בשתי הבקשות במאוחד, שכן מדובר בבקשות המצטרפות ומשלימות זו את זו.

בקשת המשיבות 2-4 לדיון נוסף (דנ"א 2583/16)

14. כאמור, גם המשיבות 2-4 הגישו בקשה לדיון נוסף. בקשתן התמקדה בשאלת התערבות ערכאת הערעור בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית. לשיטת המשיבות 2-4, ערכאת הערעור אינה יכולה לתקן ממצאי מהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית, מקום בו הערכאה הדיונית אשר שמעה את העדים והתרשמה מהם ישירות השתמשה בכלים לא נכונים להערכת מהימנותם. במקרה מעין זה יכולה ערכאת הערעור, לגישת המשיבות 2-4, לבצע רק אחת משתי חלופות: להחזיר את הדיון לערכאה הדיונית כדי שזו תתקן או תשלים את אופן פעולתה או לבטל כליל את פסק הדין. לפיכך, לטענת המשיבות 2-4, התערבות דעת הרוב במקרה דנן בפסק דינו של בית המשפט המחוזי מבטלת למעשה את "דוקטרינת אי ההתערבות השיפוטית", ומהווה קביעת הלכה חדשה הסותרת הלכה קודמת של בית המשפט העליון.

תגובת אורי לבקשת המשיבות 2-4 לדיון נוסף

15. אורי סבר כי יש לדחות את בקשת המשיבות 2-4 לקיום דיון נוסף מן הטעם שבית המשפט לא קבע בפסק הדין מושא הבקשה כל הלכה, וממילא לא הלכה חדשנית או כזו הסותרת הלכות קודמות של בית המשפט העליון. לשיטתו, בית המשפט אך יישם הלכות ידועות ומושרשות על נסיבות המקרה. אורי אף טען כי יש לדחות על הסף את טענת המשיבות 2-4 מחמת השתק שיפוטי, וזאת משום שהן עצמן ביקשו מערכאת הערעור להתערב במסקנות ובמצאים העובדתיים של הערכאה הדיונית ולשנותם.

דיון והכרעה

16. לאחר שעיינתי בבקשות לקיום דיון נוסף, בתשובות להן ובפסק הדין מושא הבקשה, הגעתי לכלל מסקנה כי אין מקום להורות בעניין זה על קיום דיון נוסף. לפי סעיף 30(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, ניתן להיענות לבקשה לקיום דיון נוסף רק מקום שנפסקה הלכה חדשה וקשה או הלכה הסותרת הלכות קודמות של בית משפט זה. בפסק הדין מושא הבקשה לא נקבעה כל הלכה, לא כל שכן הלכה חדשה או קשה.

17. בפתח הדברים, אציין כי חרף הניסיון לשוות לבקשותיהן אצטלה משפטית, טענות המבקשות הן ביסודן טענות ערעוריות הנוגעות למשקל העדויות ולקביעות המהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית ובית משפט זה. אין בטענות אלו הצדקה לדיון נוסף באשר דיון נוסף אינו ערעור נוסף (ראו: דנ"א 1075/15 בלום נ' אנגלו סכסון – סוכנות לנכסים (ישראל – 1992) בע"מ, פסקה 18 להחלטתי (8.3.2015)), ואף אינו כלי להעברת פסק דין של בית המשפט העליון שניתן בשלושה בשבט הביקורת של ערכאה נוספת (ראו: דנ"פ 2256/15 מלעי נ' מדינת ישראל, פסקה 14 להחלטתי (2.4.2015)).

18. מעבר לכך, בית משפט זה שב והדגיש בפסק דינו כי מדובר בפרשה חריגה ובלתי שגרתית, ובהכרעה ייחודית לנסיבות המקרה אשר יש לנקוט זהירות רבה בטרם ניתן יהיה ללמוד ממנה גזירה שווה או להסיק ממנה מסקנות למקרים עתידיים אחרים (ראו: פסקאות 86, 95 לפסק דינו של השופט י' עמית, פסקה 45 לפסק דינה של השופטת ד' ברק-ארז). לכאורה די בכך כדי לדחות את הבקשות לדיון נוסף בהעדר עילה, אולם למעלה מן הצורך אדרש גם לגופן של הטענות.

19. טענת המשיבות 2-4 בבקשתן לדיון נוסף חופפת ברובה לטענתה הראשונה של מ' בבקשתה ועל כן אדון בהן במאוחד. בעיקרה מתמקדת הטענה בכך שדעת הרוב בפסק הדין מושא הבקשה חרגה מהנהוג בפסיקה בכל הנוגע להתערבות ערכאת הערעור בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו בערכאה הדיונית. דא עקא, שעיון בפסק הדין מושא הבקשה מגלה שלא כך הם פני הדברים. השופט י' עמית קבע בפסק דינו כי על אף שההלכה לעניין מיעוט התערבותה של ערכאת הערעור בקביעות עובדתיות עומדת בתוקפה גם במקרה דנא, יש להסתייג ממנה במידה מסוימת במקרה הנוכחי, וזאת נוכח סטייתו של בית המשפט קמא מהפרספקטיבה הראויה לבחינת עדויותיהם של מתלוננים בעבירות מין (פסקה 8 לפסק דינו). גם השופט א' שהם התייחס לסוגיה זו בפסק דינו ועמד על כך שנקבע להלכה שבמקרים חריגים ומיוחדים, קיים בידי ערכאת הערעור שיקול דעת רחב יותר להתערב בקביעות מהימנות ובממצאים עובדתיים שנעשו על ידי הערכאה המבררת, חרף יתרונה המובנה של האחרונה. כך הוא הדבר בין היתר כאשר דבק פגם ממשי באופן הערכת מהימנות העדים על ידי הערכאה הדיונית. בהתאם, קבע השופט א' שהם כי יש להחיל במקרה דנן את החריגים לכלל אי ההתערבות בקביעות עובדה ומהימנות, ובעיקר אמורים הדברים בחריג שעניינו "פגם ממשי באופן הערכת מהימנות העדים על ידי הערכאה הדיונית" (פסקה 4 לפסק דינו). יתרה מכך, גם שופטת המיעוט, השופטת ד' ברק-ארז פסקה כי בנסיבות המקרה דנן ההתערבות בממצאי המהימנות שקבעה הערכאה הדיונית היא אפשרית ואף נדרשת שכן נפלה טעות "בולטת לעין" בהערכת המהימנות של בית המשפט קמא. עוד פסקה כי מקרה זה נמנה על סוג המקרים שבהם התערבותה של ערכאת הערעור בממצאי מהימנות היא "פחות בעייתית", בין היתר משום שמרביתן של קביעות המהימנות של בית המשפט המחוזי מבוססות על טעמים "שבהיגיון" ולא דווקא על התרשמות בלתי אמצעית מהמתלוננות ומעדותן (פסקה 23 לפסק דינה).

20. העולה מהאמור הוא שבית משפט זה הלך בתלם ההלכות שהותוו בפסיקה בכל הנוגע להיקף התערבותה של ערכאת הערעור בקביעות מהימנות ובממצאי עובדה שנעשו על ידי הערכאה הדיונית, בדגש על ההתייחסות המיוחדת לעדותם של מתלוננים ומתלוננות בעבירות מין. כל השופטים הסכימו כי כלי המלאכה בהם השתמש בית המשפט קמא לא הלמו את התחום המיוחד והרגיש של נפגעי עבירות מין, והמחלוקת העיקרית ביניהם התמקדה למעשה בשאלה הראייתית האם קביעותיו של בית המשפט קמא יכולות לעמוד גם כאשר בוחנים את העדויות על פי אמות המידה שעוצבו בפסיקה לבחינת מהימנותם של מתלוננים בעבירות מין. ברור אם כן שלא נקבעה בפסק הדין כל הלכה חדשה או סותרת בכל הנוגע לדוקטרינת אי ההתערבות השיפוטית.

21. באשר לטענתה השנייה של מ' כי יש לקיים דיון נוסף בשאלה כיצד ניתן לערער על פסק דינו של בית המשפט העליון כאשר נטען לפגיעה אגבית בצד שלישי במסגרת פסק הדין בערעור – עיון בפסק הדין מושא הבקשה מלמד כי בית המשפט לא נדרש לשאלה זו כלל. יובהר כי הליך הדיון הנוסף נועד לדיון בקביעות מפורשות ומפורטות של בית המשפט, ולא לדיון בסוגיות משפטיות שלא לובנו בפסק הדין (דנ"פ 941/16 רבין נ' מדינת ישראל, פסקה 25 להחלטתי (11.2.2016)). זאת, מקל וחומר כאשר מדובר בסוגיות שכלל לא הועלו על ידי הצדדים בהליך מושא הבקשה לדיון נוסף ומתעוררות לראשונה בשלב הבקשה לדיון נוסף כפי שאירע בענייננו.

22. טענתה השלישית של מ' הינה שדעת הרוב פסקה הלכה חדשה ולפיה יוסר הנטל המוטל על התובע מכוח סעיף 16(ב) לחוק להוכיח את העדר הגנת תום הלב אצל הנתבע. אין בטענה זו כל ממש. הכלל הוא כי נטל ההוכחה הקבוע בסעיף 16(א) לחוק, כי הפרסום נעשה בתום לב, מוטל על כתפי הנתבע, בעוד שנטל ההוכחה הקבוע בסעיף 16(ב) לחוק, כי הפרסום נעשה שלא בתום לב, מוטל על כתפי התובע. הנטל לפי סעיף 16(ב) עובר לתובע במידה והנתבע הוכיח כי קמה לו חזקת תום הלב לפי סעיף 16(א) (ראו למשל: ע"א 184/89 טריגמן נ' טיולי הגליל (רכב) 1966 בע"מ, פסקה 5 לפסק דינו של השופט א' מצא (31.12.1989); ע"א 809/89 משעור נ' חביבי, פ"ד מז(1) 1, 8-9 (1992); אורי שנהר דיני לשון הרע 257 (1997)). פסק הדין מושא הבקשה לא ביקש לשנות במאומה מכלל זה, והמחלוקת בין דעת הרוב למיעוט בסוגיה זו התמקדה אך בשאלה האם הורם נטל ההוכחה ברמה הראייתית. דעת הרוב קבעה כי בנסיבות העניין המתלוננות לא הרימו את הנטל המוטל עליהן בסעיף 16(א) לחוק ומשכך הנטל עודנו מוטל עליהן להראות כי עומדת להן הגנת תום הלב - נטל בו לא עמדו (ראו: סעיף 71 לפסק דינו של השופט י' עמית; סעיף 10 לפסק דינו של השופט א' שהם). דעת המיעוט סברה מנגד כי המתלוננות עמדו בנטל המוטל עליהן לפי סעיף 16(א) לחוק ואילו אורי לא עמד בנטל שהועבר אליו להוכחת חזקת חוסר תום הלב בהתאם לסעיף 16(ב) לחוק (ראו: סעיף 38 לפסק דינה של השופטת ד' ברק-ארז). כידוע, יישום של הלכה קיימת על נסיבותיו של עניין קונקרטי אינו מצדיק קיומו של דיון נוסף (ראו: דנ"א 304/14 זוהר נ' לוין, פסקה 12 להחלטתי (20.7.2014)), וזאת גם כאשר השופטים נחלקים באופן יישום הדין כתוצאה ממחלוקת עובדתית-ראייתית, כפי שאירע בענייננו.

23. מעבר לכך, לא הייתה מחלוקת בין השופטים בדבר הצורך בפרשנות רחבה להוראת סעיף 15(8) לחוק, מקום בו מדובר בתלונה על עבירת מין (ראו: פסקה 91 לפסק דינו של השופט י' עמית; פסקה 36 לפסק דינה של השופטת ד' ברק-ארז; פסקה 10 לפסק דינו של השופט א' שהם). הדבר מחדד כי המחלוקת בין השופטים לא נסבה על פרשנות הוראות החוק אלא אך על השאלה הראייתית בעניין העמידה בנטלים.

24. סוף דבר – הבקשות לקיום דיון נוסף נדחות. לא יהיה צו להוצאות.

ניתנה היום, ה' באב התשע"ו (9.8.2016).

ה נ ש י א ה